

รธน. มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒
ป.วิ.พ. มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง

รัฐธรรมนูญมาตรา ๓ เป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยอำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย มาตรา ๔ เป็นบทบัญญัติรับรองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิและเสรีภาพของบุคคล มาตรา ๒๙ เป็นบทบัญญัติที่วางหลักประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพกระทำได้ภายใต้หลักเกณฑ์ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ทั้งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย ให้มีความเสมอภาคกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียม มาตรา ๒๓๓ เป็นบทบัญญัติที่กล่าวถึงอำนาจของศาลในการพิจารณาคดีที่ต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และกระทำในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ซึ่งคำว่า “กฎหมาย” หมายรวมถึง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งด้วย และรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๒ เป็นบทบัญญัติที่วางโครงสร้างการพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมให้เป็นไปตามลำดับชั้นศาล แต่มิใช่บทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่คู่ความที่จะต้องดำเนินคดีให้ครบทั้งสามชั้น เพราะกฎหมายอาจบัญญัติให้ศาลแต่ละศาลแต่ละศาลมีอำนาจพิจารณาคดีเป็นกรณีพิเศษและหรือให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นที่ยุติในศาลนั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓๖ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่ให้สิทธิแก่คู่ความยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลชั้นต้นที่ปฏิเสธไม่ยอมรับอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์ หากเห็นว่าคำสั่งของศาลชั้นต้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลที่มีลำดับสูงกว่า แต่หากศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำสั่งของศาลชั้นต้นชอบด้วยกฎหมาย ศาลอุทธรณ์จะมีคำสั่งยื่นตามคำปฏิเสธของศาลชั้นต้น และคำสั่งนี้ให้เป็นที่สุด บทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับคู่ความในคดีอย่างเท่าเทียมกัน มิได้กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทย ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล และยังให้ความคุ้มครองสิทธิของคู่ความอย่างเสมอภาคตามกฎหมาย ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒

ย่อโดย นายชัยธรร หัตถกรรม
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ

นางสาวไพบรียา ทศนสกุล
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๘

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ